งานบุญเดือนหก ศาลปู่ด้วง-ย่าดี

วันอังคารที่ 24 เมษายน 2555 เวลา 09.00 น. ณ บริเวณศาลปู่ด้วง-ย่าดี ตำบลช่องสามหมอ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ นายมนตรี ชาลีเครือ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ได้ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีเปิดงานบุญเดือนหก ศาลปู่ด้วง-ย่าดี

ศาลปู่ด้วง-ยาดี เป็นสถานที่แสดงความศรัทธาของชาวแก้งคร้อ และผู้คนที่อยู่บริเวณละแวกใกล้เคียงที่นับถือและสักการะบูชา
โดยเฉพาะเสียงแตรรถยนต์ของผู้คนที่สัญจรผ่านไปมาที่ส่งเสียงดังอยู่ตลอดเวลาที่รถผ่านส่วนที่ผู้นั่งในรถจะยกมือขึ้นไหว้ทุกครั้งที่ผ่านไปมา
นอกจากนั้นผู้คนแถบนี้จะทำการใดๆก็จะไปกราบ
ไหว้ขอพรศาลปู่ด้วงหรือบนบานศาลกล่าวในอดีตถ้ามีสิ่งของหล่นหายสัตว์เลี้ยงหายไปก็จะไปบอกกล่าวขอร้องตามความเชื่อขอบุคคลแล้วจะได้สิ่งนั้นกลับมา

ตามตำนานเรื่องภูแลนคา ภูแลนคาเป็นเทือกเขาที่ยาวเหยียดอยู่ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของตัวเมืองชัยภูมิ ส่วนทิศใต้ติดกับอำเภอแก้งคร้อ
ได้เล่าขานกันว่า มีนายพรานปา ย้ายถิ่นฐานมาจากเมืองขุขันธ์ จังหวัดศรีษะเกษ มีอาชีพหาของป่านามว่าปู่ด้วง ปู่ด้วงมีหมาคู่ใจตัวหนึ่งชื่อไอ้ทอก
เป็นหมาลักษณะพิเศษ ยาวแปดศอกตั้งแต่ยังไม่ทันลืมตา วันหนึ่งปู่ด้วงกับไอ้ทอกเข้าไปหาของป่า แต่เกิดเหตุประหลาดไม่พบสัตว์ใดเลย
จนกระทั่งเย็นจึงพบแลนฝูงหนึ่งมีจ่าฝูงตัวใหญ่มาก เมื่อหมาไอ้ทอกมองเห็นแลนก็วิ่งไล่แลนตัวใหญ่ไปจนข้ามคืน ปู่ด้วงตามหาไอ้ทอกอยู่จน 3
วันจึงพบว่าไอ้ทอกนอนเฝ้าแลนที่วิ่งหนีจนมุมอยู่ในรู สภาพหัวและลำตัวติดส่วนบนอยู่ในรู ลำตัวล่างและส่วนหางอยู่ข้างนอก
ส่วนไอ้ทอกก็นอนหายใจรัวอยู่ใกล้ๆ เมื่อปู่ด้วงมาถึงก็ขาดใจตายตามแลนนั้นไป ปู่ด้วงฝังไอ้ทอกไว้ที่บริเวณใกล้เคียง ส่วนแลนก็ยังคงติดอยู่บริเวณนั้น
ชาวบ้านทั่วไปจึงขนานนามภูเขานั้นว่าภูแลนคา มีปู่ด้วงเป็นเจ้าแห่งขุนเขาภูแลนคา ส่วนชาวลุ่มน้ำสามหมอ ตำบลช่องสามหมออำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ
ผู้คนแถบนี้มีความเชื่อและศรัทธาปู่ด้วง - ย่าดี เช่นกัน

จากหลักฐานที่มีศาลปู่ด้วง - ย่าดี ที่เก่าแก่อยู่สองแห่งในบริเวณลุ่มน้ำ-สามหมอ ได้มีตำนานกล่าวถึงเรื่องหมาบักทอก
แปดศอกบ่ทันลืมตายันภูผาขาดลงเป็นบั้น เป็นที่มาของนามภูผาเพ หนึ่งในเทือกเขาภูเม็งตอนล่าง
ที่เป็นสันปันน้ำทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งเป็นห้วยสามหมอไหลผ่านตรงช่องสามหมอ
ต่อกับเทือกเขาภูโค้งและภูแลนคา
ช่องสามหมอมีที่มาจากเรื่องเล่าว่ามีพญาจระเข้ดุร้ายอาศัยอยู่ลำน้ำทำ
ให้ผู้คนหวาดกลัว ผู้ปกครองบ้านเมืองในสมัยนั้นจึงประกาศหาผู้กล้ามาปราบคือท้าวแสนคำเป็นผู้อาสาคนแรกแต่ไม่สำเร็จ
ท่านขุนเรืองอำนาจมาปราบเป็นคนที่สองก็ไม่สำเร็จจนมีแม่นางยอดหญิงมาปราบได้สำเร็จ
นับแต่นั้นมาจึงขนานนามว่าห้วยสามหมอและมีหมู่บ้านช่องสามหมอเป็นบริเวณช่องเขาที่ผู้คนผ่านไปมาระหว่างจังหวัดชัยภูมิกับจังหวัดขอนแก่น
ต่อมาตำนานได้กล่าวถึง ปู่ด้วงเป็นชาวขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีวิชาอาคม เวทมนต์คาถา อาศัยอยู่ตามป่าบนเทือกเขาภูแลนคา ปู่ด้วงมีหมาคู่ใจคือไอ้ทอก
และได้บำเพ็ญตบะบารมี ท่านถือศิลกินเจ ไม่กินอาหารที่ปรุงด้วยเลือดสัตว์ บำเพ็ญบารมีด้วยภูมิจิต ภูมิธรรมสูง ได้มาอยู่บริเวณลุ่มน้ำห้วยสามหมอ

ภาพโดย : พฤกษ์ ข่าวโดย : โดโด้